

Det triste ved Isolde

Hver gang jeg tenker på 'Tristan & Isolde' kommer Brahms 'Von ewiger Liebe' i erindring. I motsetning til Johannes Brahms Lied om den evige kjærligheten er Richard Wagners opera en lang og intens fortelling om den umulige kjærlighet mellom Tristan og Isolde som er ufrivillig og varer til deres 'ersehnte Tod'.

Fjerde mars 2012 var det altså igjen premiere på den Norske Opera og Ballett. Etter en nokså turbulent (men kritikkerrost) La Boheme håpet vi på noe mer oppløftende – og det fikk vi. Richard Wagners Tristan & Isolde som ble fullført i 1859 men førstegangs oppført i 1865 handler om den intense kjærligheten mellom Tristan og Isolde. Denne følelsesflommen ble forårsaket av at dødsdrikken som begge skulle ende sine liv med ble byttet mot en kjærlighetsdrikk servert av Isoldes ledsagerske Brangäne. Historien er noe mer innviklet enn dette, men det er den ufrivillige kjærligheten til Tristan som er operaens egentlige beretning – og dette undermales med en musikk som griper om hjertet. Nesten ingenting i operaverden kan måle seg med kjærlighetsduetten i andre akt – «O sink hernieder, Nacht der Liebe» - og dette gjelder i like stor grad «Isoldes Liebestod» på slutten av operaen. Vår egen Kirsten Flagstad har vært med på å gjøre denne musikken udødelig. Wagners musikk er i denne operaen så nærgående og følelsesladet at selv langdryge fem timers sitting ikke blir så veldig plagsomme.

Orkesteret under ledelsen av **John Helmer Fiore** var denne kvelden i stor form. Vi frydet oss over den fulle og saftige klangen. Regien og scenografien ved **Daniel Slater/Robert Innes Hopkins** var enkel og grei men vi lurte nok på om de to nakne personer hadde noe annet formål enn å være litt dristige. Vi er kommet imidlertid litt lengre enn publikumet i 1865 som var sjokkert over erotikken, selv om det dengang utvilsomt ikke var nakne mennesker på scenen. Dette forklarer nok også sengene som selvfølgelig skulle varme de nakne. Men at elskovsdrikken måtte injekteres fant vi ingen forklaring på.- det hadde da vært mye enklere å drikke av en beger som de gjorde på 1800 tallet.

'Tristan & Isolde' lever og ånder gjennom de to hovedpersoner på scenen. Tristan ble sunget av **Robert Gambill** som erstattet **Gery Lehman** var kanskje ingen utpreget Wagnersanger og hadde problemer med orkesterstyrken men klarte seg godt i siste akt. **Karen Foster** som var en myndig Isolde sang seg inn i våre hjerter med en stor og fyldig wagnerstemme men manglet noe av den varmen vi kjenner fra andre Isolder. Hun fikk heftig applaus og bravo rop. **Tuija Knihtilä** som sang Brangäne hadde en stor og vakker stemme. En tilsvarende stor rolle hadde **Ole Jørgen Kristiansen** som Kurwenal. Hans stemmeprakt er varm og stabil. Kong Marke ble sunget av **Magne Fremmerlid**, Melot av **Svein Erik Sagbråten**, en ung sjømann av **Daniel Johansson**, en gjetergutt av **Brenden Gunnell** og en styrmann av **Jens-Erik Aasbø**. Et veldig fint innslag var et engelsk horn som ble spilt av **Jan Bertelsen** på scenen.

Hva er så trist ved Isolde?

Kanskje at selv en sterk og modig kvinne likevel ikke oppnår det hun selv ønsker seg.

Claus Drecker

Medlem av wagnerselskapet

<http://www.wagnerselskapet-no.org/>